

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра української літератури

Кафедральний каталог
вибіркових навчальних дисциплін
**ОПП «Українська мова і література.
Англійська мова і література»**
спеціальності А4 Середня освіта
предметної спеціальності А4.01 Середня освіта
(Українська мова і література)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
на 2025/2026 навчальний рік

Затверджено на засіданні Вченої ради
філологічного факультету 14.02.2025 р., пр. №6

Ужгород 2025

Назва дисципліни	Міфологічно-містичний код літератури
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни кредитах	у ⁴
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення Дисципліни	передумов за ОП немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	<p>1. Монографія: Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект. Монографія. Ужгород: Рік-У, 2021. 512 с.</p> <p>2. Методичний посібник: Навчально-методичний посібник «Міф і література» (матеріали лекцій). Ужгород: Рік-У, 2020. 50 с.</p> <p>Наукові статті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиховська О. Міфологізм новел Федора Потушняка «Капелюх із зеленим пером», «Упир», «В мочарах». <i>Науковий вісник Ужгородського університету</i>: Серія: Філологія., 2022. Вип. 1 (47). С. 107-113. 2. Тиховська О., Бура І. Мотив подорожі в часі в повісті Докії Гуменної «Небесний змій» та в новелі Михайла Трайсти «Людина з того світу». <i>Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка</i>. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип.53. Том II. С.209-217. 3. Тиховська О. Образи та мотиви повісті М. Трайсти «У ніч на святого Андрія» та оповідання М. Рошка «Кривавий місяць над Минчелом» у світлі європейської міфології. <i>Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського</i>. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Київ, 2022, Спецвипуск. № 5. С. 138–147. 4. Тиховська О. Міфологічні образи та мотиви балади Петра Скунця «Трепета» та поеми Володимира Самійленка «Спритний ченчик». <i>Науковий вісник Ужгородського університету</i>: Серія: Філологія, 2022. Вип. 2 (48). С. 91-97. 5. Тиховська О. Образ мавки в українській міфології та повісті Докії Гуменної «Небесний змій». <i>Філологічний дискурс. Збірник наукових праць</i>. Хмельницький, 2019. № 9. С. 168–179. 6. Тиховська О. Архетипна образність балад Тараса Шевченка. <i>Науковий вісник Ужгородського університету</i>. Серія: Філологія. Соціальні комунікації.

	<p>Ужгород, 2014. Випуск 1 (31). С. 239-244.</p> <p>7. Тиховська О., Бура І. Міфологізм роману Доріс Лессінг «Ущелина». <i>Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства</i>. Ужгород, 2015. Вип. 20. С.136-140.</p> <p>8. Tykhovska O. Psychological Basis of the Image of a Dead Lover in Mythology of Transcarpatia and P. Kulish's Story «About, Why the Peshevtsov Pond Was Dried up in the Town of Voronezh». <i>Філологічні трактати</i>. Сумський державний університет, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна 2020. Том 12. №1. С. 117–125.</p> <p>9. Тиховська О. Художня інтерпретація біблійних мотивів у ліриці Дмитра Кременя. <i>Екзиль. Науково-мистецький часопис</i>. Ужгород: "Гражда", 2018. №9 (серпень). С.46-48.</p> <p>Презентації, наукові публікації</p>
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- типи міфів та їх основні характеристики;
- архетипічні та мандрівні сюжети міфів та їх проекцію в літературних творах;
- категорії та зміст поняття «міфопоетика»;
- семантику міфологічних та символічних образів у поетичних та прозових творах;
- специфіку вияву ініціального міфу в літературних творах;
- зв'язок жанру фантастики з космогонічними, антропогенічними та есхатологічними міфами;
- вплив апокрифічних (старозавітніх) міфів та легенд на художню літературу.

вміти:

- здійснювати міфопоетичний аналіз художнього твору,
- розрізняти групи міфів за змістом,
- виділяти архетипічні основи міфологічного світогляду в художніх творах,
- виокремлювати міфологічне підґрунтя літературних творів,
- окреслювати міфологічні мотиви літературних творів та їх художню інтерпретацію письменником,
- аналізувати образи-символи, етноархетипи, вплетені в канву літературного твору.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Зв'язок міфу і літератури.
- Тема 2. Художнє переосмислення космогонічних міфів у романі Доріс Лессінг «Шикаста» та у повісті Олександра Дерманського «Царство Яблукарство».
- Тема 3. Художня інтерпретація антропогенічних та антропологічних міфів у романі Д. Лессінг «Ущелина» та в поезії Д. Кременя («Літанія до міфа. Сотворення Адама» та «Притча про гріхопадіння»).
- Тема 4. Художня інтерпретація демонологічних легенд про мертвого коханого та перелесника у творах П. Куліша (повість «Огненний змій», оповідання «О том, от чего в местечке Воронежехе высох Пешевцов став»).
- Тема 5. Міфологічні образи та мотиви в повістях М. Трайсти

«У ніч на святого Андрія» та «Незнайомка у фіалковій сукні». Специфіка образу вовкулаки. Міфологічне підґрунтя мотиву подорожі у часі в оповіданні М. Трайсти «Людина з того світу».

- Тема 6. Художня інтерпретація есхатологічних міфів та демонологічних легенд у романах Марини та Сергія Дяченків «Відьомська доба» та «Ритуал».
- Тема 7. Переосмислення міфологічних оповідей про самогубців та вовкулак у романі Михайла Рошка (роман «Ревнощі з того світу», оповідання «Кривавий місяць над Минчелом»).
- Тема 8. Міфологізм новел Федора Потушняка «Капелюх із зеленим пером», «Упир», «В мочарах».
- Тема 9. Міфологічні образи та мотиви балади Петра Скунця «Трепета» та поеми Володимира Самійленка «Спритний ченчик».
- Тема 10. Художня інтерпретація міфологічних образів у «Казці старого мельника» Сергія Ухачевського.
- Тема 11. Міфологізм роману Тараса Завітайла «Зброя вогню».

Назва дисципліни	Казка і сценарії розвитку особистості
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	передумов за ОП немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Української літератури
Інформаційне забезпечення	<p>Монографії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиховська О. Українська народна чарівна казка: психоаналітичний аспект. Монографія. Видання друге, доповнене. Київ: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2023. 416 с. 2. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект. Монографія. Ужгород: Рік-У, 2021. 512 с. <p>Методичний посібник:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Тиховська О. Методичний посібник з курсу «Психоаналітичні засади фольклору». Ужгород: Вид-во «ПП Данило С.І.», 2011. 35 с. <p>Презентації, наукові публікації</p>
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- що таке архетипи колективного несвідомого і як вони об'єктивуються в казках і міфах,
- специфіку метафоричної ініціації героїв у казках,
- поняття буквалізації метафори,
- зв'язок казок зі сновидіннями,
- що таке казкотерапія, індивідуація, психологічна ініціація,
- вплив казок на розвиток дитини, її становлення як особистості.

вміти:

- застосовувати психоаналітичний метод дослідження до фольклорних творів (міфів та чарівних казок),
- виявляти особливості об'єктивації архетипів Самості, Тіні, Аніми/Анімуса, архетипу матері в чарівних казках,
- аналізувати психологічне підґрунтя мотиву складних випробувань у казках, його зв'язок з ритуалом ініціації (чоловічої чи жіночої).

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- **Тема 1.** Теорії вчених-юнгіанців про зв'язок фольклорних творів з психоаналізом. Об'єктивація архетипів у чарівних казках та міфах.
- **Тема 2.** Метафоричне переосмислення інцесту в «жіночих» чарівних казках («Осляча шкіра», «Царівна-вошливка», «Безручка»), теорія А. Дандеса.
- **Тема 3.** О. Ранк та Г. Закс про зв'язок міфів і казок зі сферою несвідомого. Психоаналітичне підгрунтя міфу про Едіпа (пр. "Психоаналітичне дослідження міфів і казок").
- **Тема 4.** Архетип Самості, його об'єктивація в чарівних казках («Дідо-всевідо», «Казка про вугляра», «Цар дикого лісу», «Молочливий колодязь»).
- **Тема 5.** Метафоричне відображення сценарію життя жінки, тема кохання в казках "Русалонька" та «Жінка-скелет».
- **Тема 6.** Психоаналітичне підгрунтя казки «Гидке каченя» (метафоричний сценарій подолання комплексу неповноцінності).
- **Тема 7.** Психоаналітична інтерпретація мотиву страждання, смерті, переродження в чарівних казках («Мандрівничок», «Прядки», «Красний Іванко і заляте місто»).
- **Тема 8.** Об'єктивація негативного Анімуса в образі чоловіка-тирана в «жіночих» чарівних казках («Синьобородий пан», «Були в чоловіка три доньки», «Мельникова дочка», «Птиця Фіца») та метафоричний сценарій його подолання героїнею. Тип амазонки. (психоаналітична інтерпретація казок за книгами К.-П. Естес «Жінки, що біжать з вовками» та Д. Калшеда «Внутрішній світ травми»).
- **Тема 9.** Психоаналітична інтерпретація казки «Попелюшка» та її варіантів (казки про пасербицю та мачуху-відьму). Дорослішання дівчини, психологічна ініціація, роль архетипу матері.
- **Тема 10.** Об'єктивація архетипу Аніма в чарівних казках, мотив здобування героєм нареченої («Цариця Загадкова», «Про Сейпентел Ілонку», «Наречена-русалка»).
- **Тема 11.** Трансформація зооморфного аспекту архетипів Аніма та Анімус у чарівних казках («Жених вуж і наречена жаба», «Дівчина-пташка», «Царівна-гадюка», «Казка про Герумію», «Царівна-гадюка», «Як дівоче кохання врятувало залятого королевича Машкару»).

Назва дисципліни	Українсько-угорські літературні взаємини
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	Перший
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Передумов за ОП немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	лекції та практичні заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Студент повинен **знати**:

- основні етапи українсько-угорських міжкультурних контактів;
- форми та прояви міжлітературних взаємин;
- персоналії угорських та українських діячів – популяризаторів літературних текстів на іншомовних теренах.

уміти:

- здійснювати типологічний аналіз культурних явищ;
- оцінювати діяльність митців та науковців;
- застосовувати отримані теоретичні знання в практичній діяльності;
- цінувати мультикультурність світу, толерантно і з повагою ставитися до представників інших культур.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Угорсько-слов'янські взаємини в добу Київської Русі. Сковорода та Угорщина. Історія видання альманаху «Русалка Дністровая». Т. Шевченко та Ш. Петефі. Творчість Т. Шевченка в перекладі угорською мовою. Творчість Ш. Петефі в перекладі українською мовою. Переклади творів Івана Франка та Лесі Українки угорською мовою. Шара Каріг як популяризатор української літератури в Угорщині. Діяльність Пала Мішлеї. Найвідоміші антології української літератури в Угорщині. Відомі перекладачі творів українських письменників угорською мовою. Угорська література на Закарпатті. Ю. Шкробинець як перекладач. Українсько-угорські міжлітературні контакти на сучасному етапі.

Назва дисципліни	Теорія літератури в шкільному вивченні
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	передумов за ОП немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни; підручники; навчально-методичні посібники; матеріали на базі Наукової бібліотеки УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, інших бібліотек області, сервіси Google; інтернет-ресурси літературознавчого характеру.
Форма проведення занять	Лекції, практичні
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Здобувач повинен знати:

- теоретичні основи/засади літературознавства;
- сучасну методологію пізнання літературних явищ, критерії їхньої оцінки;
- особливості розвитку літературно-естетичної думки;
- закономірності розвитку світового та вітчизняного літературних процесів;
- рівні та елементи літературного твору як художньої системи;
- принципи диференціації творів літератури за родами, жанрами та видами;

уміти:

- застосовувати літературознавчий понятійно-термінологічний апарат;
- працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, осмислювати й систематизувати інформацію в процесі навчання та в професійній діяльності;
- обирати необхідні методи й прийоми для аналізу конкретного літературного матеріалу;
- здійснювати різні види аналізу літературного твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції і новаторство.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Теорія літератури як наука і навчальна дисципліна.
- Тема 2. Історія розвитку науки про літературу.
- Тема 3. Літературний твір як художня система.
- Тема 4. Письменник і реципієнт.
- Тема 5. Генологія літератури.
- Тема 6. Літературний процес.
- Тема 7. Літературні напрями, стилі, течії.
- Тема 8. Аналіз ліричного твору.
- Тема 9. Аналіз епічного твору.
- Тема 10. Аналіз драматичного твору.

Назва дисципліни	Літературознавство української діаспори ХХ ст.
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр(осінній/весняний)	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	4
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	передумов за ОП немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	робоча програма дисципліни, підручник, навчальні, методичні посібники, інтернет-ресурси
Форма проведення занять	лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: причини, умови локалізації літературознавчих сил за межами України; організації та групування літературних та наукових сил у зарубіжжі; літературно-наукові видання, ключових репрезентантів українського зарубіжного літературознавства; життєві і творчі біографії літературознавців, їх основні наукові праці та концептуальні положення в них.

Вміти: осмислювати український позаматериковий літературознавчий дискурс; аналізувати теоретико-методологічні засади літературознавчих праць; здійснювати порівняльний аналіз наукових концепцій відомих українських літературознавців зарубіжжя; уводити надбання української позаматерикової науки про літературу в загальноукраїнський літературознавчий контекст; використовувати основні положення праць діаспорного українського літературознавства в процесі аналізу українського літературного процесу, письменницьких постатей, літературних творів та явищ.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. До питання історії української науки про літературу.
- Тема 2. Літературознавство української еміграції в контексті української науки про літературу.
- Тема 3. Розвиток літературознавства поза межами України. Історія української літератури в науковій інтерпретації М. Возняка.
- Тема 4. Історія української літератури М. Гнатишака
- Тема 5. Концепція історії української літератури Д. Чижевського.
- Тема 6. Питання стану та розвитку української літератури в трактуванні материкового літературознавства середини ХХ ст.
- Тема 7. Українське діаспорне літературознавство другої половини ХХ ст.
- Тема 8. Літературознавча спадщина Юрія Шереха.
- Тема 9. Кулішезнавчі дослідження Ю. Шереха.
- Тема 10. Володимир Державин як літературознавець.
- Тема 11. Літературно-критичний доробок Леоніда Рудницького.

- Тема 12. Внесок Юрія Лавріненка в українське літературознавство.
- Тема 13. Літературознавчі студії Василя Барки.
- Тема 14. Наукові здобутки Юрія Бойка-Блохина.
- Тема 15. Літературознавча есеїстика Євгена Маланюка.

Назва дисципліни	Українська література Румунії кін. ХХ-поч. ХХІ ст.
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни у кредитах	4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	передумов за ОП немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра української літератури
Інформаційне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вотьканич М. Поетика повісті Михайла Гафії Трайсти «У ніч на святого Андрія». <i>Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.</i> Ужгород, 2019. Вип. 2 (42). С. 144–148. 2. Вотьканич М. Художні функції фразеологізмів у гумористично-сатиричній прозі Михайла Гафії Трайсти. <i>Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.</i> Ужгород, 2020. Вип. 1 (43). С. 337–342. 3. Вотьканич М. Поетика містичного в повісті Михайла Гафії Трайсти «Людина з того світу». <i>Проблеми гуманітарних наук : зб. наук. пр. Дрогобицького держ. пед. ун-ту імені Івана Франка. Серія: Філологія.</i> Дрогобич : ВД «Гельветика», 2022. Вип. 49. С. 35–42. 4. Вотьканич М. До питання про становлення української літератури Румунії. <i>Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту імені Івана Франка.</i> Дрогобич : ВД «Гельветика», 2023. Вип. 60. Т. 1. С. 141–147. <p>Необмежений доступ до мережі інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; платформи Moodle, Google Meet та ін.</p>
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- умови формування й етапи становлення українського письменства в Румунії;
- основні мистецькі тенденції розвитку української літератури в Румунії та її яскравих представників;
- особливості розвитку української літературної критики та літературознавства на румунських теренах, їх провідних репрезентантів;

вміти:

- застосовувати отримані теоретичні знання на практиці;
- аналізувати художні тексти українських митців Румунії;

- простежувати типологію літературних феноменів у творчості українських письменників материкової України та Румунії;
 - виявляти культурні та літературні впливи представників титульної нації на творчість українських митців, що живуть та працюють в Румунії;
- формуванню в учнів гуманістичні цінності та толерантне ставлення до представників інших культур.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Історичні умови формування української національної меншини в Румунії.
- Українська література Румунії: суспільно-політичні умови та основні етапи становлення. Роль українськомовних часописів.
- Вклад збирачів українського фольклору О. Бевки, І. Лібера, І. Ребошапки у збереження українського слова на румунських теренах.
- Мистецькі тенденції українського красного письменства, твореного на теренах Румунії (своєрідність прози, поезії, драматургії). Творчість К. Ірода, К. Регуша, І. Ковача, М. Корсюка, М. Михайлюка, М. Трайсти, М. Корнищана, І. Мойсей.
- М. Ласло-Куцук та М. Михайлюк – засновники української літературної критики в Румунії.
- Українська література Румунії в оцінці сучасних літературознавців (розвідки В. Антофійчука, Л. Василик, Л. Ковалець, В. Барчан, О. Тиховської, О. Ігнатович, Е. Балли та ін.).

Назва дисципліни	Українська проза Закарпаття ХХ століття
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	Осінній/весняний
Обсяг дисципліни кредитах	у4
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	передумов за ОП немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра українська літератури
Інформаційне забезпечення	1. Ігнатович О. Синхромія: монографія. Ужгород, 2019. 296 с. 2. Мишанич О. Карпати нас не розлучать. Ужгород, 1993. 196 с. 3. Мишанич О. Оновлення літератури (Про літературний рух на Закарпатті 20-30-х рр. ХХ ст.) На переломі. Літературно-критичні статті й дослідження. Київ: Основи, 2002. С. 237–256. 4. Наукова бібліотека УжНУ, ЗОНУБ ім.Ф.Потушняка, філіал ЗОХМ ім.Й.Бокшая «Народний літературний музей», мережа бібліотек області, платформи Moodle, Google Meet та ін.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач:

- *Уміє оперувати* базовими категоріями та поняттями спеціальності.
- *Застосовує* різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.
- *Використовує* гуманістичний потенціал української мови і літератури, зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.
- *Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати* теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури для виконання освітньої програми в базовій середній школі, закладах фахової передвищої освіти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Особливості розвитку української прози Закарпаття ХХ століття.
- Постаті Луки Дем'яна та Олександра Маркуша в контексті «закарпатської школи новелістики» у 20-40-х рр. ХХ століття. Фольклор і мала проза Луки Дем'яна (оповідання «Хата», «Червона калина»).
- Майстерність виписування трагічного пафосу та іронічного пафосу в новелістиці Олександра Маркуша («Дараба розбилася», «Сільський дипломат»).

- Федір Потушняк і літературний процес Закарпаття. Опозиція «свій/чужий» в оповіданні Федора Потушняка «Злодій».
- Становлення романістики у краї. Життєвий творчий шлях о.Юрія Станинця. Роман Ю.Станинця «Сусіди»: формування «нової» людини у традиційному світі села.
- Повість Олександра Маркуша «Юліна»: новоромантичний струмінь твору.
- Повоєнна література у краї: періодизація, жанри, стильові особливості. Розвиток історичного роману.
- Михайло Томчаній: життєтворчість письменника. Осмислення історичного минулого в романі «Жменяки» Михайла Томчанія.
- Проблема «людина і час» у романі Ф.Потушняка «Повінь».
- Нонконформізм в літературі Закарпаття 60-70-х років ХХ ст. Іван Чендей: літературний портрет. Викриття тоталітарної системи в повісті Івана Чендея «Іван».
- Життєвий і творчий шлях Юрія Мейгеша. Розвиток інтелектуального роману у краї. Поетика літературної мозаїки «Сьогодні і завжди» Ю.Мейгеша.
- Юрій Керекеш: письменник і епоха. Роман «Блукання і порожнечі» Ю.Керекеша: текст і підтекст.
- Історичне минуле в повісті В.Фединишинця «Ілько Липей- останній опришок».
- Письменник Дмитро Кешеля: в пошуках стилю. Гротеск і сентиментальність у новелі Дмитра Кешелі «Корабель праведних душ».
- Література Закарпаття 80-х-90-х рр. ХХ ст.: жанри, теми; традиції і пошуки.
- Романіст Мирослав Дочинець. Роман «Горянин»: людина у ритмі часу.
- Розвиток сучасної прози Закарпаття.